

Волонтерський рух через діяльність шкільних євроклубів: досвід, методологія, перспективи. — Методичний посібник. За редакцією Л. Парашенко — К., 2012, 68 с.

УДК 061.2-053.81:57.014](086)

ББК 74.04я7

Г87

У цьому методичному посібнику зібрані матеріали міжнародного семінару «Розвиток волонтерського руху через діяльність шкільних євроклубів України та Польщі», що відбувся 25-27 квітня 2012 р.

Представлено кращий досвід роботи молодіжних громадських організації та шкільних євроклубів України, методичні розробки трьох проектів за темами: «Ні» расизму в спорті», «Мое місто вчора, сьогодні, завтра», «Зелена школа – європейське місто», підготовлені співробітниками Варшавського Центру освітніх і соціальних ініціатив та тренінгів. Практичне застосування набутої інформації допоможе вчителю та школярам налагодити співпрацю з іншими євроклубами, долучитись до міжнародних освітніх програм і проектів.

Посібник розраховано передусім на педагогів, лідерів учнівського самоврядування та, сподіваємось, напевно зацікавить значно ширше коло читачів – керівників молодіжних та освітніх неурядових організацій, державних службовців у сфері освіти – усіх тих, кому не байдужа роль молодого покоління у визначенні європейського демократичного майбутнього України.

Рецензенти:

Калініна Л.М. — д.п.н. професор, завідувач лабораторії управління освітніми закладами Інституту педагогіки НАПН України;

Онаць О.М. — к.п.н. президент Асоціації керівників шкіл України, директор СЗНЗ № 41 ім. З.К. Слюсаренка м. Києва, заслужений учитель України.

Науковий редактор:

Парашенко Л.Л., к.п.н., голова ГО «Об'єднання "Агенція розвитку освітньої політики"», директор Київського ліцею бізнесу

Видання здійснено ГО «Об'єднання "Агенція розвитку освітньої політики"» (АРОП) за фінансової підтримки програми «Схід-Схід: партнерство без кордонів» Міжнародного фонду «Відродження» (МФВ).

Партнери проекту: Асоціація керівників шкіл м. Києва (АКШК) та Київський ліцей бізнесу (КЛБ).

© АРОП, 2012
© Київський ліцей бізнесу, 2012

Зміст

I. Вступ	4
1. Європейський клуби як чинник розвитку шкільної освіти, Л. Парашенко	4
2. Розвиток волонтерського руху через діяльність шкільних євроклубів України та Польщі, І. Іванюк	6
II. Досвід реалізації проектів євроклубами в Україні	9
1. «Київський волонтер» зустрічає Євро-2012, О. Павленко	9
2. Пізнаємо Європу разом з Київським ліцеєм бізнесу, Т. Швець	12
3. Мотивація громадської активності молоді, С. Руденко	14
4. Проект «Мое місто вчора, сьогодні, завтра», М. Харчук	16
5. Євроклуби міста Дніпропетровська: від створення до участі у масштабних проектах європейської освіти міста, області, країни, Л. Доліна	19
6. Проект «Перетворимо Дніпропетровськ у європейське місто», Н. Кілійова	22
7. Проект «Нет» расизму в спорті. Харьков – к Євро-2012», О. Штык	25
8. Проект «Мое місто вчора, сьогодні, завтра», Л. Ярема	27
9. Проект «Європа без кордонів», Рада євроклубів Кіровоградщини, О. Арютюнян	29
III. Розвиток і підтримка волонтерства	34
1. Знайди себе у світі волонтерства!, О. Юрик	34
2. Що таке програма «Молоді в дії», О. Бондар	37
3. Діяльність волонтера Корпусу Миру в Україні, Т. Бойд	40
4. Проект «Знищимо расизм зі стадіонів»	41
5. Проект «Європа – це більше, ніж футбол 2012»	42
IV. Методичні рекомендації для впровадження проектів	43
1. Приклад плану дій координатора проекту	44
2. Приклад контракту	46
3. Пропозиція схеми-плану праці команди	53
4. Зразок документалізації особи, що проводить/координує проект	53
5. Аркуш оцінювання і самооцінки	54
V. Додатки	55
1. Програма міжнародного семінару «Розвиток волонтерського руху через діяльність шкільних євроклубів України та Польщі» 25-27 квітня 2012 р., м. Київ	55
2. Список учасників міжнародного семінару «Розвиток волонтерського руху через діяльність шкільних євроклубів України та Польщі» 25-27 квітня 2012 р., м. Київ	58
VI. Подяка учасникам і партнерам семінару	66

ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ
ЧЕРЕЗ ДІЯЛЬНІСТЬ
ЦКІАЛЬНИХ ЕВРОКАУУБІВ:

ДОСВІД, МЕТОДОЛОГІЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

Методичний посібник

ла презентація власного фільму «Народження міста» для учнів 10-11 класів школи. Наш фільм – це творчий продукт спільної діяльності членів євроклубу. Демонстрація фільму дала поштовх для подальшої дискусії «Моє місто: реалії та перспективи», під час якої обговорювалися шляхи перетворення нашого міста у місто європейського зразка й подальший розвиток міста. Учні висловили думку, що Дніпродзержинськ – це місто, де молоді має можливість самореалізуватися в усіх сферах, адже серед місцевих жителів є чимало успішних людей.

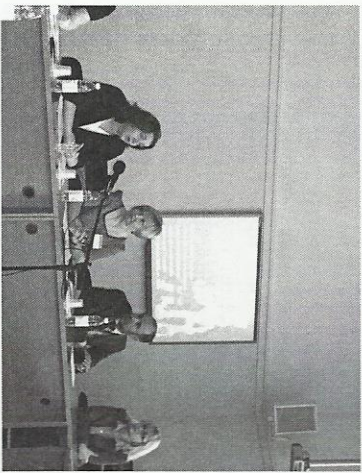
Тож, щоб реалізувати власні мрії, вважатимуть євроклубівці, треба не сидіти склавши руки, а наполегливо працювати, діяти рішуче й втілювати задуми, правильно використовувати свій час, можливість і знання. Тоді поступово ми перетворимо Дніпродзержинськ у європейське місто.

Таким чином, після підведення підсумків роботи було встановлено: з'ясована загальна оцінка реалізації проекту; узагальнено отриманий досвід, визначено найбільш сильні та найбільш слабкі сторони роботи; досліджувалась

громадська думка щодо актуальності й доцільності здійсненого проекту, визначились можливості подальшого розвитку проектної діяльності, плани і завдання на перспективу.

Активна участь євроклубівців у створенні проекту дає можливість оволодіти інноваціями в культурному середовищі, дозволяє формувати деякі особисті якості, які розвиваються лише в діяльності і не можуть бути засвоєні вербально. До таких якостей, які опримують члени євроклубу в ході реалізації проекту, можна в першу чергу віднести уміння працювати в колективі, брати відповідальність на себе, аналізувати результати діяльності.

Попереду в нашого євроклубу багатовікового. Про плани на майбутнє ми тутемо матеріал на розширене засідання євроклубу «Європейська єдність», куди будуть запрошені члени адміністрації школи, учителі, представники органів влади. Ідея проекту «Дніпродзержинськ туристичний» підтримана усіма учасниками, які під час роботи напроцували конкретні напрями для реалізації вже нового проекту.

Робочі моменти семінару, 25-27 квітня 2012 р. м. Київ

7. Проект «Нет» расизму в спорте: Харьков – к Евро-2012»

Штук Оксана Івановна,
учитель англійського язика,
координатор євроклуба «ЕгоМікс»

Учасники проекту:
Координатор і члени євроклуба, ученики і вчителі ХЗОШ №91, волонтер EVS, консультант ПЕИ, Харківський Клуб Толерантності.

Координатор проекту: Штук Оксана Івановна – координатор Євроклуба.

Період реалізації проекту: сентябрь 2011 – январь 2012.

Колічесне учасників, копирне взыти учасние в реалізації проекта:
28 учасників ХЗОШ №91 і 6 учителів + волонтер EVS Eilka Wilhng, а также волонтеры организации СВИТ-Украина (6), консультант ПЕИ Дарья Белова.

Цель проекта:

- ▶ Підготувать молодих людей к жизни в пространстве Европы, сформировать межкультурные и социальные компетенции.
- ▶ Отметить разнородность, многонациональность участниц и участников спортивных мероприятий.
- ▶ Разъяснить понятия: толерантность, ксенофобия, расизм, фэйр плей учащимся школы и осознать их значение для межкультурных отношений.
- ▶ Вовлечь молодежь в выполнение городских проектов на примере собственных проектов, а также вовлечь молодых людей в жизнь нашего города.
- ▶ Привлечь внимание молодежи к участию в спортивных программах и к теме расизма в спорте.

Для достижения целей данного проекта было выполнено:

1. Выбрана тема проекта, сформулированы цели, задачи проекта.
2. Подобраны участники проекта, сформированы четыре группы для выпол-

нения данного проекта. Назначены координаторы для каждой группы. Каждая группа собиралась 2 раза в месяц и готовила свои мероприятия и презентацию своей работы (сентябрь-декабрь 2011 г.).

3. Проект получили одобрение администрации.

4. Были разработаны сценарии занятий. Группа 1 в октябре провела литературный конкурс на тему: «Спорт в нашей стране должен быть доступен для всех», где журналист радио «Металлист» Бондарь Роман рассказал участникам о развитии спорта в Харькове. Победителей в конкурсе не было, но почти все участники получили сувениры и узнали много интересного. Группа 2 на базе ПЕИ провела скайп-конференцию с Кировоградом и конкурс на лучшую стенограмму на тему «Я – против ксенофобии, расизма и дискриминации в спорте». Группа 3 организовала и провела уроки-дискусии для старшеклассников на тему «Конфликты в спорте, проявления расизма, антисемитизма, ксенофобии, дискриминации в жизни и на

стадіонах», а також фотоконкурс на тему: «Да» різноманітно, «Нет» дискримінації». На уроки дискусії були пригашені волонтери організації СВИТ-Україна із Болгарії, Венерії, Німеччини, Польщі, які перебували в той час у Харківському окремому поліцейському відділенні. В окремому відділенні створили волонтерський відділ, який надає допомогу в організації волонтерської організації СВИТ-Україна, надає соціальну допомогу покійним людям, а також приймає активне участь в проекті 404, незвідомі сторони історії. Ребята з 4 груп прийняли участь в конкурсі для покійних людей.

Про участь фізкультурні проводять для ребят 10-х класів факультатив по історії Єврофутбола.

5. В окремому відділенні групи об'єдналися і розробили презентації о історії Харківської архітектури, самі красиві міста міста. Лучші презентації були представлені увазі всіх учасників нашої школи. Група 1 разом з учителями фізичної культури провели турнір по міні-футболу серед учасників нашої школи. Лучша команда по футболу 8-а і 8-6 класів прийняла участь в городському конкурсі «Головоломка» і пройшла во второй тур, де бюджет представлять все о культурі і футболі Італії. В декабрі група 1 організувала міні-Евробест серед учасників 5-7 класів, де були представлені стани Польщі, України, Австрії, Чехії, Данії, Голландії, Німеччини.

6. Група 2 познайомила учасників нашої школи з поняттями фейр-плей і с лаврами нагород фейр-плей. Інтересно те, що більшість учасників навіть не слухали о такому понятті в спорте як фейр-плей (честная игра). Група 4 провела вікторину «Історія європейського футболу», де ребята показали достатньо високі знання в цій області, так як кожен не-

9. Також ребята из группы 4 разработали и провели опрос учащихся школы и учителей об уровне знаний в области прав человека. Презентация итогов опроса была представлена на итоговом заседании самоуправления и на стенде: «Новости школы». Опрос учащихся показал, что 35% учащихся имеют низкий уровень знаний в данной области, а 65% имеют достаточный и высокий уровень знаний.

Результаты самооценки:

Подведе итоги самооценкам учащихся, оценкам учителей и оценке координатора проекта можно сделать такие выводы:

за участие в подготовительных занятиях учащиеся поставили себе в основном 14-18 баллов, средний балл – 16 баллов.

Координаторы групп оценили этот этап работы в 15-17 баллов. Все участники групп были активны, вовлечены в работу, и только по уважительным причинам иногда не присутствовали на заседаниях своих групп.

Планирование и выполнение заданий:

По оценке координатора задания были сформулированы в полном объеме, но не все удалось выполнить, поэтому по итогам оценки учителей и самооценкам учащимся на этом этапе можно в среднем поставить 37 баллов. Ребята оценили свое участие личной заинтересованности в планировании деятельности групп и качество выполнения мероприятий из

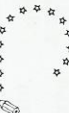
50 баллов в среднем на 35-45 баллов.

Презентация результатов:

Учителя и учащиеся оценили свой вклад в создание презентаций групп и их качество в среднем на 25 баллов.

Вместе, принимая во внимание самооценки учащихся и оценки учителей, окончательное число баллов данного проекта получили – 74 балла. По шкале оценок данный проект получили оценку 5.

Фотографи с данного проекта можно посмотреть по ссылке на блоге координатора проекта – <https://rlps.google.com/photos/110867310112604139044/dlshms/5705303690954229121>

8. Проект «Мое місто вчора, сьогодні, завтра»

Ярема Любов Георгівна,
педагог-організатор,
керівник ШЕК «Євросchool»
Рудківська СЗШ Самбірського району, Львівська область

Євросchool «Євросchool» Рудківської СЗШ І-ІІІ ступенів Самбірського району

Львівської області протягом листопада-січня 2011-2012 н.р. реалізував проект «Мое місто вчора, сьогодні, завтра». У проекті брали участь євросколяри, а також учні 5-10 класів.

Мета проекту: вивчати історію свого міста, формувати вміння працювати з різними джерелами інформації, вивчати символіку свого міста, дослідити виток історичних пам'яток, проаналізувати шляхи та перспективи розвитку міста в майбутньому, способи його модернізації, розширювати світогляд учнів, розвивати пізнавальні інтереси, виховувати почуття толерантності, турботи про мешканців свого міста, формувати активну життєву позицію.

Над реалізацією проекту працювали три групи.

І група – «Квізманці» – 15 чоловік, учнів 7-9-х класів, координатори Дімії І.С. та Сімченко С.О.

Результати роботи:

- буклет «Рудки»,
- збірка учнівських дослідницьких робіт «Мое місто»,
- фотоконкурс – «Мої Рудки»,
- електронна презентація «Рудки»,
- конференція «Мое місто: вчора, сьогодні, завтра» (12.12.2011),
- учнівський фільм «Мое місто»,
- сайт Рудківської школи.

Подано невеликий фрагмент із дослідницької роботи цієї групи.

«Сиди заселення території Рудок сягають ще III тисячоліття до н.е. Доказом